

תת"ע 3343/03/21 - מדינת ישראל נגד שפץ שמואל

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

תת"ע 3343-03-21 מדינת ישראל נ' שפץ שמואל
בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שפץ שמואל

הנאשם

הכרעת דין

רקע:

1. הנאשם הועמד לדין על כך שביום 14.11.19 בשעה 22:25 נהג ברכב מסחרי מסוג משא קירור מבוקר דופן תוצרת רנו, שמשקלו הכולל המותר עולה על 10,000 ק"ג.

הנאשם נהג את הרכב בכביש 4 קילומטר 80, כביש שיש בו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה, ונכנס לצומת שלא מהנתיב הימני ביותר, בניגוד לתקנה 36(ה) לתקנות התעבורה, תשכ"א 1961.

2. הנאשם קיבל לידיו הודעת תשלום קנס, אך בעקבות בקשתו להישפט הוגש כנגדו כתב האישום לבית המשפט.

3. במענה לכתב האישום הודה הנאשם בעובדות המפורטות בכתב האישום, אלא שלדבריו נאלץ להיכנס לצומת מהנתיב השני מימין משום שלא יכול היה להשתלב בבטיחות בנתיב הימני ביותר בשל נידת המטרה שנסעה בנתיב מימינו.

בשל כפירת הנאשם במיוחס לו נשמעו הוכחות בתיק.

4. מטעם המאשימה העיד השוטר אנטון קוגן שערך את הדוח. שוטרת נוספת שהייתה במקום האירוע לא התייצבה לדיון בשל היותה בקורס, המאשימה ויתרה על עדותה, שכן השוטרת לא השתתפה באכיפת העבירה, וגם הנאשם הסכים לוותר על עדותה.

בתמצית יאמר כי השוטר העיד שהניידת היתה בנתיב הימני ורכב הנאשם בנתיב השמאלי. השוטר לא זכר דבר מעבר

למה שרשם בדוח (עמ' 5 ש' 11-15), כאשר בדוח לא רשם פרטים באשר למצב התנועה במקום, למעט העובדה כי הנתיב הימני היה פנוי לחלוטין.

5. מטעם ההגנה העיד הנאשם. הנאשם בחר לותר על עדות הנוסעים שהיו ברכב, הגם שבית המשפט אפשר לו דחיית הדיון לשם זימונם.

הנאשם עמד על כך שהוא הגיע לכביש מהנתיבים השמאליים, החל להשתלב ימינה, הספיק לעבור נתיב אחד ימינה, אך בשל נוכחות הניידת מימינו לא הצליח להשתלב בנתיב הימני ביותר (עמ' 7 ש' 16-20).

דין

6. תקנה 36(ה) לתקנות התעבורה מגדירה את העבירה המיוחסת לנאשם. כך קובעת התקנה:
- 36(ה) בכביש שיש בו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה לא ייכנס נוהג רכב מסחרי או רכב עבודה שמשקלו הכולל המותר עולה על 10,000 ק"ג לצומת ולא יעבור בו **אלא בנתיב הימני ביותר באותו כיוון נסיעה** אלא אם כן הוצב בו תמרור 613 המתיר לרכב נסיעה בנתיבים נוספים. לענין זה לא יובא במנין הנתיבים נתיב שיועד לתחבורה ציבורית.
7. בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין קבע כי עבירות על תקנות התעבורה, ככלל, יחשבו כעבירות של אחריות קפידה. ראו למשל רע"פ 2929/04 **מדינת ישראל נ' רפאל אוחנה** (25.6.2007). מפי כב' השופט נאור (כתוארה אז):

"לענין עבירות על תקנות התעבורה, שיש להן מכנה משותף רחב, יש הצדקה, לדעתי, לראותן כקבוצה אחת, ואם אין כוונה אחרת - יש לראותן כעבירות של אחריות קפידה."

8. סעיף 22 לחוק העונשין התשל"ז 1977 שעניינו עבירות מסוג "אחריות קפידה" קובע כדלקמן:

- 22 (א) אדם נושא באחריות קפידה בשל עבירה, אם נקבע בחיקוק שהעבירה אינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות; ...
- (ב) לא יישא אדם באחריות לפי סעיף זה אם נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל שניתן למנוע את העבירה; הטוען טענה כאמור - עליו הראיה.
- (ג) ...

9. מהמפורט עולה כי על התביעה מוטל הנטל להוכיח כי הנאשם נכנס לצומת שלא מהנתיב הימני.

התביעה עמדה בנטל הרובץ לפתחה:

העובדה שהנאשם נכנס עם רכבו לצומת שלא מהנתיב הימני אינה במחלוקת. הנאשם הודה בכך גם בעת המענה שנתן לכתב האישום וגם בעדותו בבית המשפט (עמ' 6 ש' 19). (הדברים עולים גם מעדותו של השוטר, מהדוח שהגיש (1/ת) ומהסקיצה שערך (2/ת)).

10. טענת הנאשם היא כי נאלץ להיכנס לצומת שלא מהנתיב הימני, שכן לא יכול היה להשתלב בבטחה בנתיב עמוד 2

הימני.

אם כן, ובהתאם להוראת סעיף 22(ב) לחוק העונשין על הנאשם מוטל נטל הבאת הראיות להוכיח טענתו כי "עשה כל שניתן למנוע את העבירה".

11. על פי גרסת הנאשם, רכבו של השוטר נסע מימינו במקביל אליו, ובשל כך לא יכול היה להיכנס לנתיב הימני (עמ' 7 ש' 16-20).

השוטר העיד כי כשהגיע לצומת המשאית כבר עמדה, עם זאת אישר שלא רשם זאת בדוח ולא זוכר את המקרה מעבר למה שרשום בדוח (עמ' 5 ש' 7-12).

על כן, בעניין זה, אני מקבלת את עדותו של הנאשם כי כשהתקרב אל הצומת הניידת היתה בנסיעה מימינו.

12. גם אם כך הם פני הדברים, העובדה שמימינו של הנאשם נוסע רכב אחר, אינה פוטרת אותו מהחובה לעבור לנתיב הימני.

החובה להיכנס לצומת מהנתיב הימני אינה חלה רק במקרים בהם הכבישים ריקים מתנועה, בהם הנתיב הימני פנוי לחלוטין מתנועת כלי רכב. ההיפך הוא הנכון: החובה להיכנס לצומת מהנתיב הימני היא בעלת משמעות רבה יותר כאשר ישנם עומסי תנועה.

באופן תאורטי יכול היה הנאשם להיכנס לנתיב הימני לפני רכבו של השוטר או אחרי רכבו של השוטר.

13. הנאשם בעדותו מסר כי השוטר אפשר לו להיכנס לפניו (השוטר לא זכר פרטים אלה), אך לדבריו, הוא ראה את רכבו של השוטר על "הזנב של המשאית וכשאני רואה רכב אני לא יכול לדעת מה הוא עושה אם הוא נותן לי לעבור, אני לא יכול לקחת את הסיכון" (עמ' 6 ש' 31-32).

הסבר זה יכול להצדיק את בחירתו של הנאשם שלא לעקוף את רכב המשטרה ולהיכנס לנתיב הימני מלפניו.

אין בהסבר זה כדי להצדיק את הימנעות הנאשם מלהאט את רכבו ולהיכנס לנתיב הימני אחרי רכבו של השוטר.

הנאשם שאל את השוטר:

"ש. בסיטואציה כאשר יש רכב מימיני ואני לא יכול להיכנס לנתיב מה אני עושה בכזה מצב?

ת. **לוחץ על הבלמים**". (עמ' 5 ש' 29-30).

הפתרון שהוצע על ידי השוטר, להאט על מנת להשתלב בנתיב הימני, מקובל עלי לחלוטין.

14. אין בידי לקבל את טענת הנאשם כי בשל נוכחות של מכוניות אחרות לא הספיק לעבור לנתיב הימני ביותר. גם אם השתלב הנאשם לכביש זה בהתמזגות הקודמת (בצומת עד הלום) כשהוא מגיע מהנתיבים השמאליים, עמדו לרשותו כמה קילומטרים כדי להשתלב לימין, ולא היה צריך לחכות לרגע האחרון.

זאת ועוד, הנאשם אישר שהוא והשוטר עמדו ראשונים ברמזור כל אחד בנתיבו, כך שלא היו מכוניות לפניו. עוד ציין שכאשר הם הגיעו לרמזור "כמעט ולא עצרנו כי כבר נהיה ירוק" (עמ' 7 ש' 6). נתון זה מלמד, כי על אף שהרמזור היה אדום וכמעט כבר התחלף לירוק, **אף רכב אחר חוץ מרכבם של השוטר ושל הנאשם לא עמד בצומת והמתין, קרי לפחות מספר שניות (כל תקופת הרמזור האדום) לא נסעו רכבים לפני רכבו של הנאשם, לפני רכבו של השוטר ולא עקפו את הנאשם.** כך שבכל השניות הללו כשהוא מתקרב לעבר הרמזור האדום, יכול היה הנאשם להיכנס לנתיב ימין לפני רכב המשטרה, או להאט ולהיכנס מאחוריו, באין אף רכב אחר שהפריע.

נוכח האמור, לא שוכנעתי כי הנאשם עשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה.
הנאשם לא עמד בנטל הראיה הרובץ לפתחו להוכיח כי עשה כל שניתן.

15. לאור האמור, ומשאין מחלוקת כי הנאשם נכנס עם רכבו לצומת שלא מהנתיב הימני, ומשלא עמד בנטל הרובץ לפתחו להוכיח כי עשה כל שניתן כדי למנוע את ביצוע העבירה, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה המיוחסת לו.
זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ד' טבת תשפ"ב, 08 דצמבר 2021, במעמד הצדדים